Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
TAMARA ĆAPETA IŠVADA,
pateikta 2024 m. kovo 21 d.[1]

Byla C-224/23 P

Penya Barça Lyon: Plus que des supporters (PBL),
Issam Abdelmouine
prieš

Europos Komisiją

(Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – Įtariama pagalba klubui *Paris Saint-German FC* – Reglamentas (ES) 2015/1589 – 1 straipsnio h punktas – 24 straipsnio 2 dalis – Sąvoka „suinteresuotoji šalis“ – Asmens, įmonės ar įmonių asociacijos „intereso“ reikšmės taikymo sritis – Būtinybė nustatyti priežastinį ryšį tarp šių šalių interesų ir pagalbos suteikimo“

I. Įvadas

1. Issam Abdelmouine didžiuojasi, kad yra *FC Barcelona* sirgalius ir futbolo klubo *socio* (narys). Kartu su *Penya Barça Lyon*: *Plus que des supporters* (toliau – PBL), Prancūzijos *FC Barcelona* futbolo sirgalių asociacija, jis pateikė Europos Komisijai skundą, kuriame teigiama, kad Prancūzija neteisėtai suteikė valstybės pagalbą, nes nesilaikė tam tikrų Europos futbolo asociacijų federacijos (toliau – UEFA) finansinio sąžiningumo taisyklių. Jis teigė, kad nesilaikant šių taisyklių buvo sudarytos sąlygos *Paris Saint-Germain FC* pasirašyti sutartį dėl futbolininko Lionel Messi perėjimo iš *FC Barcelona* klubo.

2. Komisija į skundą atsakė raštu, kuriame paaiškino, kad šis susirašinėjimas negali būti laikomas „oficialiu skundu“[2], nes I. Abdelmouine neturi „suinteresuotosios šalies“ statuso, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamentą[3].

3. 2023 m. vasario 8 d. Sprendime *PBL ir WA / Komisija* (T-538/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:53) (toliau – skundžiamas sprendimas), priimtame dėl šio rašto inicijavus panaikinimo procedūrą, Bendrasis Teismas pritarė Komisijos pozicijai, kad I. Abdelmouine negali būti pripažintas „suinteresuotąja šalimi“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamentą.

[1] Originalo kalba: anglų.

[2] Sąvoka, kurios, kaip turėčiau pabrėžti iš pradžių, Procedūrų reglamente nėra.

[3] 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9; klaidų ištaisymas OL L 186, 2017, p. 17) (toliau – Procedūrų reglamentas), 1 straipsnio h punktas.

4. Nagrinėjant šį apeliacinį skundą, skundų dėl valstybės pagalbos nagrinėjimo procedūros tikslais Teisingumo Teismui pavesta patikslinti reikalavimus, kuriais grindžiama sąvoka „suinteresuotoji šalis“.

II. Ginčo aplinkybės

A. Skundas Komisijai ir ginčijamas raštas

5. Šiam apeliaciniam skundui svarbias faktines ir teisines aplinkybes galima apibendrinti taip, kaip išdėstyta toliau.

6. 2021 m. rugpjūčio 8 d. *FC Barcelona* paskelbė, kad Lionel Messi išvyksta į klubą *Paris Saint-Germain FC*.

7. Tą pačią dieną I. Abdelmouine Komisijai pateikė skundą dėl *Ligue de Football Professionnel* (Prancūzijos profesionalaus futbolo lyga) ir jos priežiūros administracinės institucijos klubui *Paris Saint-Germain FC* suteiktos įtariamos neteisėtos valstybės pagalbos, pasireiškusios tuo, kad *Fédération Française de Football* (Prancūzijos futbolo federacija) laikinai sustabdė UEFA klubų licencijavimo ir finansinio sąžiningumo taisyklių įgyvendinimą [4].

8. Pasak I. Abdelmouine, dėl šio sprendimo neįgyvendinti taisyklių buvo iškraipytos Ispanijos ir Prancūzijos profesionalaus futbolo organizacijų taikomos taisyklės, o tai turėjo įtakos konkurencijai ir leido klubui *Paris Saint-Germain FC* pasamdyti Lionel Messi.

9. 2021 m. rugsėjo 1 d. raštu Komisija atsakė į I. Abdelmouine skundą (toliau – ginčijamas sprendimas) [5].

10. Atitinkamoje ginčijamo sprendimo dalyje nurodyta:

„Pagal [Procedūrų reglamento] 24 straipsnio 2 dalį oficialius skundus gali pateikti tik suinteresuotosios šalys. Suinteresuotosios šalys yra kiekviena valstybė narė ir bet kuris asmuo, įmonė arba įmonių asociacija, kurios interesams gali turėti įtakos pagalbos skyrimas, ypač pagalbos gavėjas, konkuruojančios įmonės ir prekybinės asociacijos <…>.

Skundą pateikėte [*FC Barcelona*] nario (*socio*) vardu. Narys nėra nei klubo *Paris Saint-Germain FC* konkurentas, nei prekybinė asociacija. Nors sąvoka „suinteresuotoji šalis“ neapsiriboja tik pagalbos gavėjo konkurentais, vien bendri ar netiesioginiai asmens interesai, susiję su priemone, nedaro šio asmens suinteresuotąja šalimi, nes tokie elementai neatskleidžia jokio realaus poveikio jo padėčiai. Pavyzdžiui, su pagalbos gavėju konkuruojančios įmonės akcininko statusas nesuteikia šiam asmeniui savarankiško intereso, kuris skiriasi nuo atitinkamos bendrovės intereso. Savo interesus, susijusius su šia priemone, akcininkas gali ginti tik naudodamasis savo, kaip tos įmonės nario, kuris pats gali turėti teisę pateikti skundą, teisėmis. Suinteresuotosios šalies statusas nėra taikomas visiems asmenims, kuriems gali turėti įtakos įmonės metinio grynojo pelno ar nuostolių

[4] UEFA klubų licencijavimo ir finansinio sąžiningumo taisykles galima rasti adresu: https://documents.uefa.com/v/u/MFxeqLNKelkYyh5JSafuhg

[5] Šis dokumentas užregistruotas kaip COMP.C.4/AH/mdr 2021(092342).

sumažėjimas. Šiuo klausimu [*FC Barcelona*], kuris įsteigtas kaip ne pelno asociacija, narių (*socio*) padėtis yra panaši į bendrovės akcininkų padėtį, nes jie galėtų įrodinėti tik netiesioginį interesą, susijusį su nagrinėjama priemone, per [*FC Barcelona*].

Taigi, kadangi jūs nelaikytinas suinteresuotąja šalimi, jūsų pareiškimas negali būti laikomas oficialiu skundu, kaip tai suprantama pagal [Procedūrų reglamento] 24 straipsnio 2 dalį.“

B. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

11. 2021 m. rugsėjo 2 d. ieškiniu PBL ir I. Abdelmouine (toliau kartu – apeliantai) kreipėsi į Bendrąjį Teismą pagal SESV 263 straipsnį.

12. Ieškinyje apeliantai prašė panaikinti ginčijamą sprendimą ir įpareigoti Komisiją, be kita ko, pradėti tyrimą prieš Prancūziją dėl neteisėtos valstybės pagalbos skyrimo klubui *Paris Saint-Germain FC* vykstant nacionalinėms ir Europos rungtynėms [6].

13. Vienintelis pirmojoje instancijoje nurodytas ieškinio pagrindas buvo grindžiamas Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkto pažeidimu. Tame pagrinde apeliantai taip pat teigė, kad Komisija neteisingai sutapatino akcininko ir *socio* statusą ir dėl to klaidingai išaiškino sąvoką „suinteresuoji šalis“ [7].

14. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas pirmiausia pripažino ieškinį dėl panaikinimo nepriimtinu tiek, kiek jį pateikė PBL, nes nebuvo įrodymų, kad skundas buvo pateiktas ir šios šalies vardu [8].

15. Antra, Bendrasis Teismas išnagrinėjo keturis I. Abdelmouine nurodytus interesus, t. y. i) tiesioginį turtinį interesą, susijusį su klubo *FC Barcelona* finansine padėtimi; ii) interesą, grindžiamą futbolo vertybėmis ir sporto gynimu; iii) konkurencijos iškraipymo pasekmes klubo *FC Barcelona* organizavimo būdui; ir iv) interesą, susijusį su *socio* teisių apsauga pasikeitus klubo *FC Barcelona* statusui ar struktūrai.

16. Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nė vienas iš I. Abdelmouine interesų, kuriais jis grindžia savo, kaip „suinteresuotosios šalies“, statusą, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punktą, negali lemti ginčijamo sprendimo panaikinimo [9].

17. Trečia, Bendrasis Teismas pripažino nereikšmingu I. Abdelmouine argumentą, kad jo, kaip *socio*, statusas negali būti prilyginamas bendrovės akcininko statusui. Jis paaiškino, kad ginčijamame sprendime Komisijos pateikta analogija buvo pagalbinė, t. y. papildanti jos pareiškimą, kad I. Abdelmouine nėra „suinteresuotoji šalis“ [10].

18. Atsižvelgdamas į pirma nurodytas išvadas Bendrasis Teismas atmetė ieškinį dėl sprendimo panaikinimo ir priteisė iš apeliantų bylinėjimosi išlaidas.

6 Skundžiamo sprendimo 7 punktas.

7 Skundžiamo sprendimo 19 punktas.

8 Skundžiamo sprendimo 17 ir 18 punktai.

9 Skundžiamo sprendimo 28–47 punktai.

10 Skundžiamo sprendimo 51–53 punktai.

III. Procesas Teisingumo Teisme

19. 2023 m. balandžio 11 d. pateiktu apeliaciniu skundu apeliantai prašo panaikinti visą skundžiamą sprendimą ir priimti galutinį pirmosios instancijos teismo sprendimą.

20. 2023 m. liepos 14 d. pateiktame atsiliepime į apeliacinį skundą Komisija prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apeliantų šioje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas.

IV. Analizė

21. Ginčijamu sprendimu Komisija informavo I. Abdelmouine, kad jo skundas negali būti laikomas „oficialiu“ skundu, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalį. Komisijos nuomone, taip yra todėl, kad I. Abdelmouine neturėjo „suinteresuotosios šalies“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 1 straipsnio h punktą, požymių. Vis dėlto ginčijamame sprendime taip pat paaiškinta, kad I. Abdelmouine pateikta informacija buvo užregistruota kaip „bendra rinkos informacija“ [11].

22. Komisija nepaaiškino, kokių pasekmių kiltų atsisakius I. Abdelmouine susirašinėjimą vertinti kaip „oficialų“ skundą, o ne kaip „bendrą rinkos informaciją“. Ginčijamame sprendime taip pat nėra jokio pareiškimo apie tai, ar Komisija mano, kad egzistuoja (neteisėta) valstybės pagalba, ir ar ji ketina pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

23. Taigi savo ieškiniu dėl sprendimo panaikinimo apeliantai iš esmės ginčija Komisijos atsisakymą pripažinti I. Abdelmouine „suinteresuotąja šalimi“.

24. Mano nuomone, toks ginčijimas lemia du klausimus. Pirma, kokias pasekmes šis atsisakymas sukelia I. Abdelmouine? Antra, ar I. Abdelmouine nepagrįstai atsisakyta suteikti „suinteresuotosios šalies“ statusą?

25. Šiuos klausimus nagrinėsiu paeiliui. Šiuo tikslu pirmiausia trumpai paaiškinsiu „suinteresuotosioms šalims“ ir tokio statuso neturintiems asmenims suteikiamas procesines teises (A skirsnis). Toliau išnagrinėsiu Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkte nurodytas sąlygas „suinteresuotosios šalies“ statusui įgyti (B skirsnis). Galiausiai apsvarstysiu, ar Bendrasis Teismas suklydo, kai atsisakė suteikti I. Abdelmouine „suinteresuotosios šalies“ statusą (C skirsnis).

A. „Suinteresuotųjų šalių“ ir kitų asmenų procesinės teisės

26. Komisijos pareiga tirti pagalbą, kuri gali pakenkti veiksmingai ir neiškraipytai įmonių (ir valstybių narių) konkurencijai vidaus rinkoje, tiesiogiai kyla iš Sutarčių.

[11] Procedūrų reglamente ši sąvoka neapibrėžta. Vis dėlto šio reglamento 32 konstatuojamojoje dalyje ji yra nurodyta siekiant paaiškinti pasekmes, kylančias tuo atveju, kai pareiškimas neatitinka skundo formoje nustatytų sąlygų, t. y. tai, kad dėl minėtos informacijos „nebūtinai turėtų būti pradėti *ex officio* tyrimai“.

27. Taigi, kai tik Komisija gauna informacijos apie galimą SESV 107 straipsnio pažeidimą, pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį ji turi išnagrinėti šią informaciją ir nuspręsti, ar reikia imtis tolesnių veiksmų, įskaitant SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytos procedūros inicijavimą [12].

28. Ši pareiga kyla neatsižvelgiant į tai, ar tam tikrą informaciją Komisijai pateikia asmuo, nukentėjęs nuo iškreiptos konkurencijos vidaus rinkoje, ar asmuo, kuris gali būti laikomas labiau „bendrai“ susijusiu su įtariamos neteisėtos pagalbos teikimu.

29. Kartu SESV 108 straipsniu Komisijai suteikiama išimtinė kompetencija prižiūrėti, ar tinkamai įgyvendinamos valstybės pagalbos taisyklės, ir nustatoma, kad ji šią funkciją atlieka „bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis“.

30. Dėl to Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad valstybės pagalbos kontrolės procedūroje iš esmės dalyvauja tik Komisija ir valstybės narės: tyrimas dėl pagalbos suteikimo pradedamas prieš valstybę ir skirtas jai, o ne prieš šios pagalbos gavėją ar kitas šalis, kurioms ši pagalba turėjo įtakos [13].

31. Taigi trečiosios šalys iš esmės negali dalyvauti valstybės pagalbos procedūroje, ypač jos parengiamajame etape, prieš priimant sprendimą, ar turi būti pradėtas tyrimas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį.

32. Dėl to nei pagalbos priemonės gavėjas, nei bet kuris kitas subjektas, kuriam ji turi įtakos, negali būti laikomi atliekančiais kokį nors ypatingą vaidmenį pirminiame pagalbos peržiūros procedūros etape pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį [14].

33. Trečiosios šalys buvo laikomos turinčiomis tam tikras procesines teises tik oficialios tyrimo procedūros, pradėtos pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, lygmeniu. Kadangi šis procedūros etapas yra „skirtas tam, kad Komisija būtų išsamiai informuota apie visus bylos faktus“, ši institucija privalo suteikti bet kuriai „suinteresuotajai“ šaliai galimybę pateikti jai pastabas [15].

34. Vis dėlto, nepaisant Sutartimi pagrįstos Komisijos pareigos ištirti visus galimus neteisėtos pagalbos atvejus, preliminariame etape suinteresuotosios šalys neturėjo jokių procesinių teisių.

35. Tik 1998 m., po Sprendimo *Komisija / Sytraval ir Brink's France*, trečiosioms šalims pirmą kartą buvo suteiktos tam tikros procesinės teisės, nesusijusios su oficialia tyrimo procedūra [16].

[12] Šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Komisija / Sytraval ir Brink's France* (C-367/95 P, EU:C:1998:154, 62 punktas; toliau – Sprendimas *Komisija / Sytraval ir Brink's France*) (jame išaiškinta, kad nors Komisija neprivalo keistis nuomonėmis su skundą pateikusiu asmeniu, „ši išvada nereiškia, kad prireikus Komisija neprivalo išplėsti skundo tyrimo, neapsiribodama vien faktų ir teisės klausimų, apie kuriuos ją informavo skundą pateikęs asmuo, nagrinėjimu. Komisija, siekdama tinkamai taikyti pagrindines EB sutarties nuostatas valstybės pagalbos srityje, privalo atlikti kruopštų ir nešališką skundo tyrimą, ir šiuo atžvilgiu gali prireikti, kad ji įvertintų pareiškėjo tiesiogiai nenurodytas aplinkybes“). Šiuo klausimu taip pat žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą byloje *Austria / Scheucher-Fleisch ir kt.* (C-47/10 P, EU:C:2011:373, 120 punktas).

[13] Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Komisija / Sytraval ir Brink's France* (59 punktas) ir 2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą *Falck ir Acciaierie di Bolzano / Komisija* (C-74/00 P ir C-75/00 P, EU:C:2002:524, 81 ir 83 punktai).

[14] Pavyzdžiui, žr. 2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą *Falck ir Acciaierie di Bolzano / Komisija* (C-74/00 P ir C-75/00 P, EU:C:2002:524, 83 punktas) ir 2005 m. spalio 6 d. Sprendimą *Scott / Komisija* (C-276/03 P, EU:C:2005:590, 33 punktas). Taip yra, nepaisant to, kad, kaip paaiškina generalinis advokatas C. O. Lenz savo išvadoje byloje *Komisija / Sytraval ir Brink's France* (C-367/95 P, EU:C:1997:249, 86 punktas), „Sutartis nedraudžia Komisijai išklausyti suinteresuotosios šalies nuomonės 93 straipsnio 3 dalyje numatytos pirminio nagrinėjimo procedūros etape“.

[15] Žr. 1993 m. birželio 15 d. Sprendimą *Matra / Komisija* (C-225/91, EU:C:1993:239, 16 punktas). Taip pat žr. 1984 m. kovo 20 d. Sprendimą *Vokietija / Komisija* (84/82, EU:C:1984:117, 11 ir 13 punktai).

[16] Žr. Sprendimą *Komisija / Sytraval ir Brink's France* (45–48 punktai).

36. Šis sprendimas taip pat buvo iniciatyva per teisėkūros procedūrą, kuria grindžiamas Reglamentas Nr. 659/1999 [17] (Procedūrų reglamento pirmtakas) [18], oficialiai suteikti šioms šalims konkrečią teisę pateikti skundą Komisijai, „kad informuotų [ją] apie bet kokią įtariamą neteisėtą pagalbą“ [19].

37. Šią teisę pateikti skundą lydi tam tikros procesinės teisės, kurias Procedūrų reglamentas suteikia pirminiame procedūros etape.

38. Pavyzdžiui, reikalaujama, kad pateikiant skundą pagal Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalį Komisija bendrautų su skundo pateikėju. Šis reikalavimas reiškia, kad jei Komisija, remdamasi skunde pateikta informacija, mano, kad *prima facie* nėra pakankamo pagrindo pradėti oficialią tyrimo procedūrą, ji privalo apie šį sprendimą informuoti suinteresuotąją šalį. Perdavusi šią poziciją Komisija turi suteikti suinteresuotajai šaliai laiko atsakyti ir galbūt pateikti papildomos informacijos. Galiausiai Komisija privalo išsiųsti „suinteresuotajai šaliai“ sprendimo dėl bylos, susijusios su skundo dalyku, kopiją.

39. Šios teisės buvo dar labiau sustiprintos jurisprudencijoje.

40. Taigi, ypač tais atvejais, kai Komisija nusprendžia nepradėti oficialios tyrimo procedūros pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį dėl to, kad mano, jog priemonė, dėl kurios pateiktas skundas, nėra pagalba, nesuderinama su vidaus rinka, arba dėl to, kad ši pagalba laikoma pagrįsta, pripažįstama, kad skundo pateikėjas turi teisę ginčyti priimtą sprendimą remdamasis SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa. Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad tokia galimybė pareikšti ieškinį yra pateisinama dėl procesinių teisių, kurias trečiasis asmuo būtų turėjęs, jei būtų buvusi pradėta oficiali procedūra [20].

41. Taigi Procedūrų reglamentas atveria procedūrinę galimybę trečiosioms šalims bent iš dalies sąveikauti su Komisija prieš pradedant oficialią procedūrą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį [21].

42. Vis dėlto pagal Procedūrų reglamentą nesuteikiama procesinių teisių bet kuriai trečiajai šaliai, kuri pateikia Komisijai informaciją apie įtariamą valstybės pagalbą. Procedūrų reglamente iš esmės atskiriamos „suinteresuotosios šalys“ ir (kaip juos vadinu) „kiti informatoriai“.

[17] 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339) (toliau – Reglamentas Nr. 659/1999).

[18] Kaip matyti iš šio reglamento parengiamųjų dokumentų, iš pradžių Komisija šios teisės nesiūlė (žr. pasiūlymą dėl Tarybos reglamento (EB), nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (COM/98/0073 *final*) (OL C 116, 1998, p. 13). Iš tiesų būtent Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, remdamasis Sprendimu *Komisija / Sytraval ir Brink's France*, pasiūlė, kad būtų pageidautina tam tikroms šalims suteikti teisę pateikti skundą. Žr. Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės dėl pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą (EB), nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL C 284, 1998, p. 10), 4.3.1 punktą.

[19] Žr. Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalį, pagal kurią „[k]iekviena suinteresuotoji šalis gali pranešti Komisijai apie kiekvieną įtariamą neteisėtą pagalbą ir apie kiekvieną įtariamą netinkamą pagalbos taikymą“.

[20] Visų pirma žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimą *Athinaïki Techniki / Komisija* (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) ir 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[21] Atsižvelgiant į tai, trečiųjų šalių procesinis statusas valstybės pagalbos procedūroje vis dar skiriasi nuo liberalesnio statuso, kuris šioms šalims suteikiamas antimonopolio ir prekybos srityse; siekiant palyginti žr. 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal Sutarties 81 ir 82 straipsnius tvarkos (OL L 123, 2004, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 81) 5 straipsnį ir 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Sąjungos narėmis nesančių valstybių (OL L 176, 2016, p. 21) 5 straipsnį. Taip pat dėl skirtumo su antimonopoliniais tyrimais žr. Niejahr, M., Scharf, T., „Some Thoughts on the Jurisprudence of European Courts Concerning the Admissibility of Actions against State Aid Decisions“, *EC State Aid Law – Le droit des aides d'État dans la CE: liber amicorum Francisco Santaolalla Gadea*, Kluwer, 2008, p. 353 ir 354.

43. Pagal Procedūrų reglamento 12 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą Komisija *gali* savo iniciatyva išnagrinėti *iš bet kokio šaltinio* gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą. Šios nuostatos antroje pastraipoje, priešingai, numatyta, kad Komisija nepagrįstai nedelsdama išnagrinėja „*bet kurios suinteresuotosios šalies*“ pateiktą skundą, jei šis skundas pateiktas pagal Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalį [22].

44. Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalimi teisė pateikti skundą paliekama „suinteresuotosioms šalims“.

45. Konkrečiai šiame straipsnyje nustatyta, kad „[b]et kuri suinteresuotoji šalis gali pateikti skundą, kad praneštų Komisijai apie įtariamą neteisėtą pagalbą ar įtariamą netinkamą pagalbos taikymą. Tuo tikslu suinteresuotoji šalis tinkamai užpildo formą, kuri nustatyta <…> įgyvendinimo nuostatoje, ir pateikia joje nurodytą būtiną informaciją“ [23].

46. Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalyje atitinkamai nustatyti du praktiniai skundo pateikimo Komisijai reikalavimai: i) būtinybė būti „suinteresuotąja šalimi“; ir ii) būtinybė užpildyti standartinę formą kartu pateikiant tam tikrą informaciją, siekiant įrodyti *prima facie* neteisėtos pagalbos arba netinkamo pagalbos taikymo faktą [24].

47. Taigi sąvoka „suinteresuotoji šalis“ suteikia tokiems informatoriams tam tikras procesines teises, kurių neturi „kiti informatoriai“.

48. Rezultatas yra toks: nesuteikdama I. Abdelmouine „suinteresuotosios šalies“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamentą, statuso Komisija atėmė iš šios šalies šiame reglamente numatytas procesines teises, nors tai neatleidžia Komisijos nuo pareigos ištirti pateiktą informaciją apie įtariamą valstybės pagalbą.

B. Kas yra „suinteresuotoji šalis“?

49. Sąvoka „suinteresuotoji šalis“ apibrėžta Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkte.

50. Šioje nuostatoje, kurioje išlaikoma Reglamento Nr. 659/1999 formuluotė, kodifikuojama Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusi su sąvoka „suinteresuotoji šalis“, kaip ji suprantama pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį [25].

51. Joje nurodyta, kad „suinteresuotoji šalis“ yra „kiekviena valstybė narė ir bet kuris asmuo, įmonė arba įmonių asociacija, kurios interesams gali turėti įtakos pagalbos skyrimas, ypač pagalbos gavėjas, konkuruojančios įmonės ir prekybinės asociacijos“.

[22] Įdomu tai, kad tokio skirtumo nenustatyta atitinkamoje Reglamento Nr. 659/1999 10 straipsnio 1 dalies nuostatoje. Joje nustatyta, kad „[j]eigu Komisija turi iš bet kurio šaltinio gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą, tokią informaciją ji iš karto *patikrina*“. Išskirta mano.

[23] Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalis.

[24] Šis elementas toliau plėtojamas Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje.

[25] Žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 58 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (jame paaiškinta, kad „sąvoką „suinteresuot[oji] šalis“, kaip ji apibrėžta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, Sąjungos teisės aktų leidėjas kodifikavo [Procedūrų reglamento] 1 straipsnio h punkte“).

52. Teisingumo Teismas pripažino, kad nors ši apibrėžtis neabejotinai apima konkuruojančias pagalbos gavėjo įmones [26], jos formuluotė yra tokia, kad gali apimti „neapibrėžtą asmenų grupę“ [27].

53. Kvalifikacinis kriterijus, kuriuo ribojamas šis teoriškai nebaigtinis asmenų sąrašas, yra klausimas, ar šalies „*interesams* gali turėti *įtakos* pagalbos skyrimas“ [28].

54. Kadangi ši byla susijusi su šalimi, kuri nėra su įmone, kuriai tariamai buvo suteikta pagalba, konkuruojanti bendrovė, atsakant į klausimą, ar I. Abdelmouine turi „suinteresuotosios šalies“ statusą, svarbi sąvokų „interesas“ ir „įtaka“, vartojamų Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkte, reikšmė.

1. Intereso klausimas

55. Dėl kokių interesų fizinis ar juridinis asmuo gali būti laikomas „suinteresuotąja šalimi“? Procedūrų reglamente apie tai nekalbama.

56. Vienoje iš jurisprudencijos krypčių Bendrasis Teismas laikėsi pozicijos, kad asmuo, turintis „vien bendrą ar netiesioginį interesą“, susijusį su konkrečia pagalbos priemone, *negali* būti laikomas „suinteresuotąja šalimi“ [29]. Tokioje jurisprudencijoje nepaaiškinama, kas yra suprantama kaip „vien bendri“ interesai. Vis dėlto atrodo, kad buvo semtasi įkvėpimo iš jurisprudencijos, susijusios su tiesioginiu ir konkrečiu suinteresuotumu pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą [30]. Mano nuomone, tai yra klaidinga.

57. Sąvoka „interesas“ tiek, kiek ji susijusi su „suinteresuotosios šalies“ statusu valstybės pagalbos procedūroje, yra atskirta nuo šios šalies galimybės ginčyti Komisijos sprendimą, kurią ji įgyja pagal SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą oficialią tyrimo procedūrą. Tam, kad galėtų ginčyti tokį sprendimą, „suinteresuotoji šalis“ turi įrodyti, kad ji yra tiesiogiai ir konkrečiai susijusi su sprendimu, tačiau šis statusas tiesiogiai neišplaukia iš jos, kaip „suinteresuotosios šalies“, statuso pagal Procedūrų reglamentą [31].

58. Tiesioginis ir konkretus suinteresuotumas preziumuojamas tik tuo atveju, jei suinteresuotoji šalis siekia apskųsti sprendimą nepradėti oficialios procedūros (žr. šios išvados 40 punktą).

[26] Šiuo klausimu žr. 1984 m. lapkričio 14 d. Sprendimą *Intermills / Komisija* (323/82, EU:C:1984:345, 16 punktas) ir 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimą *Komisija / Kronoply ir Kronotex* (C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63 punktas).

[27] Žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 59 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). 1984 m. lapkričio 14 d. Sprendimas *Intermills / Komisija* (323/82, EU:C:1984:345, 16 punktas).

[28] Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punktas. Išskirta mano.

[29] Žr. skundžiamo sprendimo 33 punktą; 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *BPC Lux 2 ir kt. / Komisija* (T-812/14 RENV, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:885, 60 punktas) ir 2023 m. birželio 7 d. Sprendimą *UNSA Énergie / Komisija* (T-322/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:307, 20 punktas); taip pat 2003 m. birželio 25 d. Sprendimą *Pérez Escolar / Komisija* (T-41/01, EU:T:2003:175, 36 punktas).

[30] Ši jurisprudencijos kryptis atitinkamai grindžiama visiškai kitu (teisiniu) standartu. Šiuo klausimu visų pirma žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *BPC Lux 2 ir kt. / Komisija* (T-812/14 RENV, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:885, 60 punktas) (jame remiamasi 2003 m. birželio 25 d. Nutartimi *Pérez Escolar / Komisija* (T-41/01, EU:T:2003:175, 36 punktas), kurioje savo ruožtu remiamasi 1998 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Waterleiding Maatschappij / Komisija* (T-188/95, EU:T:1998:217, 37 punktas), jame paaiškinta, kad „ieškovė negali būti konkrečiai suinteresuota dėl ginčijamo sprendimo, kuriuo tik patvirtintas bendro pobūdžio mokestinių nuostatų taikymas, teisinio pobūdžio, [nes] tokia priemonė taikoma objektyviai nustatytoms situacijoms ir sukelia bendras ir abstrakčias teisines pasekmes numatytai asmenų grupei“.

[31] Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

59. Vis dėlto pagal kitą savo jurisprudencijos kryptį Bendrasis Teismas nereikalauja, kad „suinteresuotosios šalies“ statusas priklausytų nuo *asmeninio*, o ne *bendro* konkretaus intereso pobūdžio [32].

60. Manau, kad toks požiūris labiau atitinka „suinteresuotosios šalies“ statuso valstybės pagalbos procedūroje tikslą.

61. Skundų nagrinėjimo procedūra, kaip numatyta pačiame Procedūrų reglamente, „yra esminis informacijos šaltinis nustatant valstybės pagalbai taikomų Sąjungos taisyklių pažeidimus“ [33].

62. Šiuo klausimu neturėtų būti svarbu, koks subjektyvus interesas paskatino skundo pateikėją kreiptis į Komisiją teigiant, kad buvo suteikta neteisėta pagalba [34].

63. Informacija, kurią Komisija gauna iš suinteresuotųjų šalių, leidžia jai potencialiai atskleisti ir ištirti, ar pagalbos priemonė daro žalingą poveikį vidaus rinkai. Todėl, net jei skundo pateikėjo interesai nesutampa su, pavyzdžiui, pagalbos gavėjo interesais arba net jei tai apskritai nėra ekonominiai interesai, svarbus yra visiems Sąjungos teisės subjektams bendras viešasis interesas, kurio priežiūra patikėta Komisijai, uždrausti *bet kokią* vidaus rinkos konkurencijos sąlygų neatitinkančią pagalbą.

64. Toks atviras požiūris į tai, kokiems „interesams“ taikomas Procedūrų reglamentas, labiausiai atsispindi Teisingumo Teismo sprendime *Ja zum Nürburgring / Komisija* [35] (toliau – Sprendimas *Ja zum Nürburgring / Komisija*).

65. Tame sprendime Teisingumo Teismas išaiškino, kad „asociacij[os], ginan[čios] viso Vokietijos automobilių sporto interesus, susijusius su *Nürburgring* žiedine trasa <…>, [kurios] pagrindinis tikslas yra garantuoti šios žiedinės trasos eksploatavimą ekonominėmis sąlygomis, orientuotomis į bendrąjį interesą, užtikrinančiomis prieigą prie jos ir sportininkams mėgėjams“ [36], interesas yra pakankamas, kad būtų tenkinamas „intereso“ kriterijus.

66. Taigi nėra pagrindo manyti, kad į interesą išlaikyti tam tikrą sporto organizacijos struktūrą ir funkciją ar net į platesnį interesą užtikrinti sąžiningumą tam tikroje sporto šakoje negalėtų būti atsižvelgta kaip į interesą, kurio pakanka, kad šalis būtų laikoma „suinteresuotąja šalimi“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamentą.

67. Vadinasi, klausimas, kokiems interesams gali būti daroma įtaka, yra gana paprastas: *bet kokie* interesai gali būti ginami pateikiant skundą dėl pagalbos, galinčios turėti įtakos konkurencijos sąlygoms vidaus rinkoje, suteikimo.

[32] Žr. 2021 m. rugsėjo 15 d. Sprendimą *CAPA ir kt. / Komisija* (T-777/19, EU:T:2021:588, 89 punktas) (jame išaiškinta, jog „iš principo negalima atmesti galimybės, kad pagalba daro konkretų poveikį trečiųjų asmenų interesams dėl įrenginių daromo poveikio aplinkai ir, be kita ko, kitoms šalia vykdomos veiklos rūšims“); patvirtinta apeliacine tvarka 2023 m. gruodžio 14 d. Nutartimi *CAPA ir kt. / Komisija* (C-742/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:1000, 83 punktas).

[33] Procedūrų reglamento 32 konstatuojamoji dalis.

[34] Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 60 punktas); jame Teisingumo Teismas pabrėžė, jog reikalaujama, kad „įmonė [įrodytų], kad pagalbos suteikimas gali paveikti jos interesus“, tačiau neįpareigojo Komisijos ar Bendrojo Teismo vertinti šio intereso sąsajų su skundą pateikusia šalimi.

[35] 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimas *Ja zum Nürburgring / Komisija* (C-647/19 P, EU:C:2021:666) (toliau – Sprendimas *Ja zum Nürburgring / Komisija*). Vis dėlto taip pat žr. 2009 m. liepos 9 d. Sprendimą *3F / Komisija* (C-319/07 P, EU:C:2009:435, 65 ir 104 punktai) (dėl Danijos visuotinės darbuotojų profesinės sąjungos ir jos narių interesų, susijusių su fiskalinėmis priemonėmis, kurios siejamos su ne valstybių narių jūrininkų įdarbinimu).

[36] Sprendimas *Ja zum Nürburgring / Komisija* (66 punktas).

68. Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad „suinteresuotosios šalies“ statusas suteikia šaliai tam tikras teises, ir į tai, kad Procedūrų reglamentu nesiekta suteikti tokių teisių visiems, o norėta jas apriboti tam tikros kategorijos asmenims, asmenų, galinčių remtis šiuo statusu, ratas neišvengiamai turi būti apribotas.

69. Kaip paaiškinsiu toliau, tikrasis filtravimo elementas yra ne interesų rūšis, o reikalavimas, kad šiems interesams būtų daroma įtaka. Kitaip tariant, reikia atsakyti į klausimą, ar gali būti nustatytas priežastinis ryšys tarp pasekmių fizinio ar juridinio asmens interesui (-ams) ir nagrinėjamos pagalbos priemonės.

2. Įtakos klausimas

70. Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkte nustatyta, jog „suinteresuotosios šalies“ statusas priklauso nuo galimybės, kad pagalbos suteikimas gali turėti įtakos šios šalies interesams.

71. Tradiciškai jurisprudencijoje šis reikalavimas suprantamas kaip reikalavimas, kad atitinkama pagalbos priemonė galėtų turėti „realų“ arba „konkretų“ poveikį atitinkamo fizinio ar juridinio asmens arba jo atstovaujamų asmenų padėčiai [37].

72. Mano nuomone, šios sąvokos yra tik sinonimai priežastinio ryšio tarp nagrinėjamos pagalbos priemonės ir nurodomo poveikio buvimo reikalavimui.

73. Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punkto formuluotė reiškia, kad asmuo, siekiantis įgyti „suinteresuotosios šalies“ statusą, turi įrodyti, kad neigiama įtaka atitinkamam interesui *neabejotinai atsiranda* dėl konkrečios priemonės, su kuria jis nesutinka [38].

74. Be to, atsižvelgiant į tai, kad šios nuostatos formuluotėje vartojamas sąlyginis veiksmažodis „gali“, „suinteresuotosios šalies“ statusas nepriklauso nuo to, ar asmens interesams įtaka buvo padaryta faktiškai, bet apima ir *galimą* poveikį, kuris gali atsirasti dėl nagrinėjamos pagalbos priemonės [39].

75. Vis dėlto praktiškai gali būti sunku patikimai nustatyti šį galimą poveikį. Gali paaiškėti, kad kelios priemonės (iš kurių kai kurios yra reguliavimo priemonės) arba poveikis (kilęs iš pradinių ir (arba) galutinių priemonių arba veiksmų) gali sukelti neigiamų pasekmių atitinkamam subjektui.

76. Tokiomis aplinkybėmis siūlau, kad minėtą neabejotino priskyrimo kriterijų papildytų *neigiamo priskyrimo* vertinimas.

[37] Visų pirma žr. 2009 m. liepos 9 d. Sprendimą *3F / Komisija* (C-319/07 P, EU:C:2009:435, 33 punktas), 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimą *Komisija / Kronoply ir Kronotex* (C-83/09 P, EU:C:2011:341, 65 punktas) ir 2011 m. spalio 27 d. Sprendimą *Austrija / Scheucher-Fleisch ir kt.* (C-47/10 P, EU:C:2011:698, 132 punktas).

[38] Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 60 ir 80 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija). Kaip visų pirma patvirtina pirmas iš šių punktų, neabejotino priskyrimo kriterijus yra tai, kas numatyta jurisprudencijoje, susijusioje su „konkrečiu“ arba „realiu“ prašomos pagalbos poveikiu (žr. šios išvados 71 punktą).

[39] Šiuo klausimu žr. 2022 m. balandžio 7 d. Sprendimą *Solar Ileias Bompaina / Komisija* (C-429/20 P, EU:C:2022:282, 35 punktas) (jame paaiškinta, kad „nors šios įmonės interesams gali būti pakenkta tik potencialiai, turi būti galima teisiškai įrodyti konkretaus poveikio šiems interesams pavojų“). Taip pat žr. 2023 m. gegužės 10 d. Nutartį *MKB Multifunds / Komisija* (C-665/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:408, 48 punktas) ir 2023 m. gruodžio 14 d. Nutartį *CAPA ir kt. / Komisija* (C-742/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:1000, 73 punktas).

77. Tai reiškia, kad Komisija turi įvertinti, ar skundžiama priemonė tebėra tariamo neigiamo poveikio šaltinis, net jei pašalinamas bet koks poveikis, kuris iš tikrųjų kyla iš kitų galimų šaltinių [40].

78. Mano nuomone, jurisprudencijoje toks požiūris jau (netiesiogiai) pripažįstamas [41].

79. Pavyzdžiui, Sprendime *Solar Ileias Bompaina / Komisija* Teisingumo Teismas nustatė, kad elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamintojas, kuriam, kaip pripažinta, neigiamą poveikį padarė priemonė, skirta tokiems gamintojams taikomiems supirkimo tarifams sumažinti [42], negalėjo pakankamai susieti šio poveikio su tariama pagalba elektros energijos tiekėjams, kurių šis sumažinimas nepaveikė ir kuriems dėl to buvo tariamai naudinga palankesnė konkurencinė padėtis [43].

80. Panašiai neseniai priimtoje Nutartyje *CAPA ir kt. / Komisija* Teisingumo Teismas nagrinėjo žvejų kooperatyvo ieškinius, kuriuose buvo teigiama, kad (veiklos) pagalba jūros vėjo jėgainių parkams pakenkė jo narių žvejybos veiklai. Remdamasis Bendrojo Teismo atliktu vertinimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad tariamas poveikis apelianto žvejybos veiklai (jei toks buvo) [44] buvo susijęs ne su nagrinėjama pagalba, o su Prancūzijos valdžios institucijų sprendimais reguliuoti laivybą ir žvejybą šalia šių vėjo jėgainių [45].

81. Taigi manau, kad Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalyje numatyta teisė pateikti skundą ir iš to kylančios procesinės teisės priklauso nuo reikalavimo, kad skundo pateikėjas įrodytų, jog nurodomas (neigiamas) poveikis atsirado dėl nagrinėjamos pagalbos priemonės.

82. Jei to negali įrodyti atitinkamas fizinis ar juridinis asmuo, ši šalis taip pat negali remtis procedūra ir teisėmis, numatytomis ir susijusiomis su „suinteresuotosios šalies“ statusu, kaip jis suprantamas pagal Procedūrų reglamento 1 straipsnio h punktą.

C. Apelianto statusas

83. Apeliacinės instancijos teismo kompetencija apsiriboja teisės išvadomis, padarytomis dėl pirmojoje instancijoje pateiktų pagrindų [46].

[40] Savaime suprantama, ši aplinkybė nepažeidžia bendros Komisijos pareigos kruopščiai išnagrinėti informaciją, kurią jai pateikia skundą pateikusi „suinteresuotoji šalis“ (pagal analogiją ir šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimą *Austrija / Komisija* (C-594/18 P, EU:C:2020:742, 85 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija)), kad būtų užkirstas kelias valstybės narės strategijoms, kuriomis gali būti siekiama dirbtinai nutraukti priežastinį ryšį tarp nagrinėjamos pagalbos priemonės ir jos poveikio tam tikroms „suinteresuotosioms šalims“ (pagal analogiją žr. 2016 m. spalio 27 d. Sprendimą *D'Oultremont ir kt.* (C-290/15, EU:C:2016:816, 48 punktas) ir 2020 m. birželio 25 d. Sprendimą *A ir kt. (Vėjo jėgainės Alteryje ir Nevelėje)* (C-24/19, EU:C:2020:503, 70 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) (jame išaiškinta, jog pagal veiksmingumo principą reikalaujama, kad valstybių narių veiksmai būtų vertinami atsižvelgiant į galimas strategijas, kuriomis siekiama suskaidyti priemones į kelias dalis, kad būtų išvengta Sąjungos teisėje nustatytų pareigų)).

[41] Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimą *Komisija / Braesch ir kt.* (C-284/21 P, EU:C:2023:58, 81 punktas) (jame manoma, kad vertinant „suinteresuotosios šalies“ statusą nesvarbios priemonės, kurios yra „faktiškai susijusios, bet teisiškai atskiros“) ir 2023 m. gruodžio 14 d. Nutartį *CAPA ir kt. / Komisija* (C-742/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:1000, 97 punktas). Taip pat pagal analogiją žr. 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimą *Extramet Industrie / Taryba* (C-358/89, EU:C:1991:214, 16–19 punktai) (jame reikalaujama, kad atliekant priežastinio ryšio analizę, susijusią su žalos, atsiradusios dėl importo dempingo kainos, nustatymu, nebūtų atsižvelgiama į žalą, kurią galima priskirti kitiems veiksniams).

[42] Žr. 2022 m. balandžio 7 d. Sprendimą *Solar Ileias Bompaina / Komisija* (C-429/20 P, EU:C:2022:282, 41 punktas).

[43] 2022 m. balandžio 7 d. Sprendimas *Solar Ileias Bompaina / Komisija* (C-429/20 P, EU:C:2022:282, 43 punktas).

[44] Žr. 2023 m. gruodžio 14 d. Nutartį *CAPA ir kt. / Komisija* (C-742/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:1000, 40 ir 79 punktai).

[45] Žr. 2023 m. gruodžio 14 d. Nutartį *CAPA ir kt. / Komisija* (C-742/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:1000, 79 ir 94 punktai).

[46] Žr., be kita ko, 2021 m. kovo 4 d. Sprendimą *Komisija / Fútbol Club Barcelona* (C-362/19 P, EU:C:2021:169, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

84. Nagrinėjamu atveju I. Abdelmouine skundas apsiriboja Komisijos išvada, kad jis nėra „suinteresuotoji šalis“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalį, todėl negali pateikti skundo pagal šį reglamentą dėl Prancūzijos įtariamos valstybės pagalbos klubui *Paris Saint-Germain FC*[47].

85. Ar Komisija suklydo atlikdama tokį vertinimą? Mano trumpas atsakymas į šį klausimą yra neigiamas. Todėl nemanau, kad Bendrojo Teismo sprendimas turėtų būti panaikintas.

86. Vis dėlto manau, kad argumentus, kuriais grindžiamas tas sprendimas, reikėtų iš dalies pakeisti taikytinos teisės normos lygmeniu, siekiant paaiškinti jurisprudencijos atvirumą bet kokios rūšies interesams, kurie apribojami tik priežastinio ryšio tarp poveikio fizinio ar juridinio asmens interesams ir nagrinėjamos pagalbos priemonės buvimo būtinybe.

87. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas atmetė keturis elementus, kuriais remdamasis I. Abdelmouine siekė įrodyti, ar ginčijama įtariama pagalbos priemonė paveikė jo interesus[48].

88. Teigiama, kad šie elementai yra: i) tiesioginis turtinis interesas, susijęs su klubo *FC Barcelona* finansine padėtimi, dėl kurios jis ir kiti *socio* gali būti finansiškai atsakingi šio klubo bankroto atveju[49]; ii) interesas, pagrįstas futbolo vertybėmis ir sporto, kaip bendrojo gėrio, gynimu[50]; iii) iškreiptos konkurencijos pasekmės klubo *FC Barcelona* organizacinei formai, jo, kaip *socio*, moralinei teisei ir teisinio bei ekonominio netikrumo jam ir kitiems *socio* sukūrimas, pasireiškiantis asociacijų laisvės apribojimu[51]; ir iv) interesas išsaugoti *socio* teises, kurioms kiltų grėsmė, jei klubo *FC Barcelona* statusas ar struktūra pasikeistų į akcinę bendrovę[52].

89. Atskirai Bendrasis Teismas atmetė argumentą, kad I. Abdelmouine interesai negali būti prilyginami akcininko interesams, remdamasis tuo, kad atitinkama ginčijamo sprendimo dalis yra papildomas argumentas, kuriuo negalima paneigti pagrindinės išvados, kad jis neatitinka „suinteresuotosios šalies“ statuso įgijimo sąlygų[53].

90. Nors I. Abdelmouine konkrečiai nenurodo atitinkamų skundžiamo sprendimo punktų[54], kaip suprantu, jis nesutinka su Bendrojo Teismo išvada visais pirma nurodytais klausimais.

91. Vis dėlto, priešingai, nei iš tikrųjų teigia I. Abdelmouine, skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas neatmetė galimybės, kad I. Abdelmouine, kaip *socio*, gali remtis klubo *FC Barcelona* įstatuose jam suteiktais interesais arba kitais jo subjektyviai prisiimtais interesais[55].

[47] I. Abdelmouine nepateikia argumento, kad jo, kaip skundo pateikėjo, statusas kyla iš SESV 108 straipsnio 3 dalies.

[48] Skundžiamo sprendimo 28 punktas.

[49] Skundžiamo sprendimo 29 punktas.

[50] Skundžiamo sprendimo 32 punktas.

[51] Skundžiamo sprendimo 35 punktas.

[52] Skundžiamo sprendimo 39 punktas.

[53] Skundžiamo sprendimo 50 ir 51 punktai.

[54] Dėl to apeliacinio skundo trečiasis ir ketvirtasis pagrindai yra nepriimtini, nes neatitinka Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalies, pagal kurią apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodyti ginčijami teismo sprendimo, kurį I. Abdelmouine prašo panaikinti, elementai; žr., be kita ko, 2000 m liepos 4 d. Sprendimą *Bergaderm ir Goupil / Komisija* (C-352/98 P, EU:C:2000:361, 34 punktas).

[55] Žr., pavyzdžiui, skundžiamo sprendimo 43 punktą.

92. Kaip jau paaiškinau, į sąvokos „suinteresuotoji šalis“ taikymo sritį gali patekti bet kokie asmeniniai ar bendri interesai, jeigu šiems interesams gali turėti įtakos pagalbos teikimas. Tai apima ir numanomą I. Abdelmouine, kaip *socio*, suinteresuotumą klubo *FC Barcelona* žaidėjų perėjimo į kitą klubą politika, ir bendresnį jo suinteresuotumą lygiavertėmis futbolo konkurencijos sąlygomis apskritai.

93. Kyla klausimas, ar remdamasis Bendrajam Teismui pateiktais įrodymais I. Abdelmouine galėjo įrodyti, kad dėl nagrinėjamos (įtariamos) pagalbos suteikimo šie interesai galėjo būti pažeisti.

94. Tai Bendrasis Teismas atmetė. Skundžiamame sprendime jis atmetė I. Abdelmouine reikalavimus kaip nepriimtinus arba nepagrįstus, remdamasis šiais argumentais: i) jis negalėjo įrodyti, kad atitinkami klubo *FC Barcelona* įstatų straipsniai suteikė jam teises, kurios, jo teigimu, būtų pažeistos suteikus pagalbą [56]; ii) jis negalėjo susieti tariamo jo interesų pažeidimo su pagalbos suteikimu [57]; ir iii) jo paaiškinimai apie tai, kaip buvo pažeisti jo tariami interesai, buvo nepakankamai aiškūs [58].

95. Atsižvelgiant į tai, kad I. Abdelmouine nenurodo, jog dėl šių punktų buvo iškraipyti įrodymai, Teisingumo Teismas negali peržiūrėti šios išvados.

96. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nesvarbu, ar I. Abdelmouine padėtis gali būti prilyginama akcinės bendrovės akcininko padėčiai: net jeigu jo kritika dėl skundžiamo sprendimo šiuo aspektu būtų pripažinta pagrįsta, dėl to jis negalėtų tapti „suinteresuotąja šalimi“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamentą [59].

97. Vadinasi, Bendrasis Teismas nepadarė klaidos, kai priėjo prie išvados, kad I. Abdelmouine nėra „suinteresuotoji šalis“, kaip tai suprantama pagal Procedūrų reglamento 24 straipsnio 2 dalį.

98. Taigi siūlau Teisingumo Teismui atmesti I. Abdelmouine apeliacinio skundo trečiąjį ir ketvirtąjį pagrindus kaip nepagrįstus, palikti galioti skundžiamą sprendimą ir iš dalies pakeisti Bendrojo Teismo motyvus.

V. Išvada

99. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui atmesti apeliacinio skundo trečiąjį ir ketvirtąjį pagrindus kaip nepagrįstus.

[56] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 29–31 punktus.

[57] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 32–34 ir 39–46 punktus.

[58] Šiuo klausimu žr. skundžiamo sprendimo 35 ir 37 punktus.

[59] Šiuo klausimu, be kita ko, žr. 1986 m. birželio 24 d. Sprendimą *AKZO Chemie ir AKZO Chemie UK* / Komisija (53/85, EU:C:1986:256, 21 punktas).